

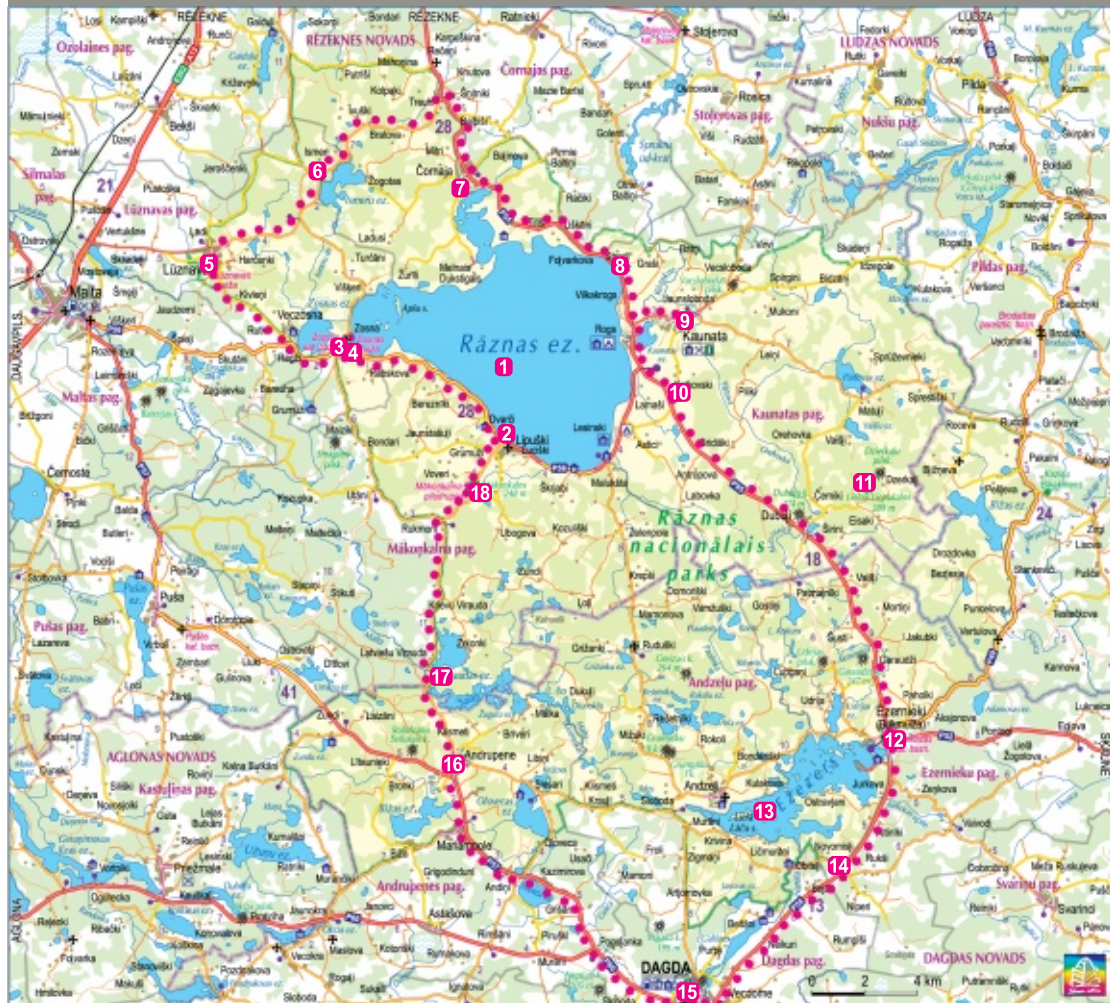

AUTOCEĻOTĀJIEM R zna aicina!

PA RĀZNAS NACIONĀLO PARKU

Rāznas nacionālajā parkā var staigāt, vērot augus, dzīvniekus un ainavas, ogot, sēņot, peldēties, sauloties, braukt ar divriteni un laivu. Ar mehānizētiem transporta līdzekļiem drīkst braukt pa vispārējās lietošanas ceļiem. Jāievēro, ka Rāznas, Salāja, Zosnas, Oļevcas, Bižas ezerā un Ežezērā nav atļauts pārvietoties ar motorizētiem peldlīdzekļiem. Ugunsgrusku kurlināt drīkst tikai speciāli ierīkotas vietās. Saudzēsim vērtības, kuru

Rāznas nacionālais parks - Latvijas jaunākais nacionālais parks (dibināts 2007. g.) atrodas Latgales vēsturiskajā novadā, ko arī tēlaini un patiesi dēvē par „Zilo ezeru zemi”. Viens no parka izveides mērķiem ir Latvijas ūdeņiem bagātākā – Rāznas ezera, salām bagātākā – Ežezera un citu ūdeņu, Latgales augstienei raksturīgās pagurainu ainavas un kultūrvides saglabāšana. Šobrīd viens no populārākajiem nacionālā parka objektiem ir Mākoņkalns ar skaisto skatu uz Rāznas ezeru, kas ir kļuvis par sava veida parka un arī Latgales simbolu. Nacionālajā parkā šobrīd tiek veikts ar attīstību saistīts labiekārtojums – takas, maršruti, norāžu sistēmas u. c.

Krucifikss

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Maršruts ietver interesantākos un nozīmīgākos Rāznas nacionālā parka dabas, vēstures un kultūras pieminekļus. Tas iepazīstina gan ar Latgales „jūru” – Rāznas ezeru, gan uzved parka un Latgales augstākajās un ainaviskākajās virsotnēs, gan atspoguļo daudzveidīgo Latgales vēsturiskā novada mantojumu – podniecības un reliģiskās tradīcijas. Maršruts domāts ne tikai tiem, kam patīk sēdēt automašīnas krēslā, bet arī izkustēties, veicot nelielus gājienus interesantāko objektu apkārtnē.

Laiks: Aprīlis – oktobris, ieteicamais – vasaras mēneši.

Automāšinas tips: Maršrutu var braukt ar vieglo automobili vai tūristu autobusu (asfaltēto daļu un daļu no grants ceļiem). Abos gadījumos gan jāreķinās ar lielu grantēto un zemes ceļu īpatnību. Daži no tiem nav piemēroti braukšanai ar autobusu.

Sākums: Lipuški. Lipuškos atrodas Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas biroja telpas.

Beigu punkts: Lipuški.

Garums: ~ 100 km.

Aptuvenais laiks: Veicams divās dienās, izvēloties nakšņošanu kādā no nacionālā parka tūrisma mītnēm.

Ceļa segums: Apmēram 40 % no kopējā garuma – ceļi ar grants vai zemes segumu.

Maršruta gaita: Lipuški – Zosna – Lūznava – Ismeri – Čornaja – Kaunata – Ezerieki – Dagda – Andrupene – Mākoņkalns – Lipuški.

Attālums no Rīgas: 280 km (caur Rēzekni).

Loģistika: Maršruta maršruts, kur atgriežas sākuma punktā.

Alternatīvas: Maršrutu var veikt arī pretējā virzienā vai sākt no jebkuras citas vietas. Maršrutā var iekļaut arī Lielo Liepu kalnu, taču nepiemērotos laika apstākļos līdz tam nevar nokļūt ar automašīnu. Nacionālais parks (Lipuški) ērti sasniedzams no Rēzeknes (P 55 ceļš), Krāslavas (P 55) vai Maltas (P 56) puses.

Der zināt! Uz grantētajiem ceļiem var būt „trepe”. Andrupenes – Mākoņkalna posms var būt grūti izbraucams lielākam autotransportam. Katrs pats ir atbildīgs par savu un savu bērnu drošību maršruta veikšanas laikā.

Neatliekamās palīdzības dienesta tālrunis: 112

TŪRISMA PAKALPOJUMI

Tūristu mītnes:

- Osmany, (371) 29483600
- Zīdu kolns, (371) 26640640
- Rāznas līcis, (371) 29176687
- Pie Rāznas, (371) 29125600
- Vītoli, (371) 29117570
- Rāznas gulbis, (371) 29994444
- Vucini, (371) 29244926
- Tinēji, (371) 26832249
- Laukmalas, (371) 26437778

Atpūtas vietas: Rāznas ezera dienvidaustrumos – Lamašu apkārtnē, Pilorozu ozolu audzē

Veikali: Lipuškos, Zosnā, Čornajā, Kaunatā, Ezeriekos, Dagdā, Andrupenē

Ēdināšana: „Ezerkrasti”, (371) 26450437; „Dīleri”, (371) 29277171 (Pirms ierašanās vēlams kafējnīcas sazināties un pieteikties.)

Informācija:

www.celotajs.lv, (371) 67617600

www.rezeknesnovads.lv,

(371) 63124451

www.rezekne.lv, (371) 64605005,

26337449

www.daba.gov.lv, (371) 64605860

Ežezers

Citus aktīvā tūrisma maršrutus meklējiet www.celotajs.lv!

1 Rāznas ezers – pēc platības otrs lielākais, pēc ūdens tilpuma – lielākais Latvijas ezers (405 mlj. m3 jeb aptuveni 1/5 daļa kopējā Latvijas ezera tilpuma). Ne velti to sauc par Latgales „jūru”. Ezera vidējais dziļums ir 7 m, lielākais – 17 m. Rāznas ezera ūdens klaju izraibina 10 salas, kas visas atrodas ezera R un Z daļas divos lielajos līčos – Zosnasgalā un Dukstigalā. Latvijā šobrīd nav neviena cita ezera, kura krastos salīdzinoši būtu attīstīts tik daudzveidīgs tūrisma un rekreatīvais piedāvājums. Ezera A/DA krastā izveidotas vairākas atpūtas un peldvietas.

2 Lipušku vecticībnieku lūgšanu nams. Lipušku apkārtnē jau no seniem laikiem apmetušies vecticībnieki (daudzas senas vecticībnieku kapšētas apkārtnē). Vecticībnieku lūgšanu namu cēla 1893. gadā. Tas daudzkārt cietis no laupītājiem, tāpēc tā iekšienē ir izvietotas nevis istāšas ikonas, bet gan to fotokopijas. Līdz 1905. gadam dievnamus varēja celt tikai tāds, lai tie no ārienes neatšķirtos no parastās mājas. Tiem nebija zvanu, krustu un kupolu. Arī Lipušku lūgšanu namu cēla kā dzīvojamo ēku, taču par to uzzināja vietējā vara, kas to gribēja slēgt. Tad vecticībnieki blakus ikonām novietoja carienes attēlu, kas pasargāja šo namu no slēgšanas.

3 Zosnas Sv. Ercenģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīca – uzcelta 1800. g. un pārbūvēta 1825. g. Viena no mazākajām Latgales koka baznīcām un vecākais nacionālā parka dievnams. Dievnāmā atrodas altārglezna „Madonna ar bērnu”. Ievēribas cietīgi ir arī vārti, žogs un zvanu tornis (celti no sarkanajiem ķieģeļiem un laukakmeņiem). Netālu no baznīcas dzīvo uzraudze, ar kuru var sarunāt mazā dievnama apskati.

4 Zosnas muiža. No arhitektoniskā viedokļa – ļoti interesants objekts, kas celts pildrežģa tehnikā (Latgalē reti sastopams gadījums). Muižas pašreizējā apbūve veidojusies 19. gs. beigās, bet muižas pils celta 1870. g. historisma stilā pēc kņazu Goļcinu pasūtījuma. Tajā daļēji saglabāties interjers – durvis, griestu rozetes un gaitenju flīžu segums. 1820. g. celtā kučiera māja ir vecākā muižas kompleksa ēka. Ēkā atradās Lūznavas pagasta bibliotēka. Šobrīd muižas ēkas apskatāmas tikai no ārpusēs. Muižu ieskauj parks, kas stiepjas līdz pat Rāznas ezera krasta nogāzei, kur Rāznas ezerā izveidota laipa, līdz kurai ved akmens kāpnes.

5 Lūznavas muižas apbūve sākusi veidoties 20. gs. sākumā. Muižas pili cēla no ķieģeļiem un šķeltiem laukakmeņiem 1905.-1911. g. historisma un jūgendstilā. Lūznavas muižas īpašnieks bija inženieris un universitātes profesors S. Kerbedzs no Pēterburgas (pirmais inženieris Krievijā, kurš formulēja tiltu arhitektoniskā risinājuma principus, pēc kuriem vadījās 19. gs. otrajā pusē), kurš vadījis Nikolajevas tilta celtniecību pāri Nevai Pēterburgā. Kerbedza dzīvesbiedre Jevgenija bija pazīstama kā mākslas mīļotāja, kura no Itālijas vedusi dažādus mākslas priekšmetus. Ne velti Lūznavas muiža vasarās kļuva par iecienītu mākslinieku atpūtas vietu. Te viesojies slavenais lietuviešu gleznotājs un komponists M. Čurjonis. Lūznavas muižu ieskauj 23,7 ha liels ainavu parks ar dīķu sistēmu. Netālu no muižas – parkā atrodas Madonnas statuja, ko veidojis kāds itāļu mākslinieks. 2. pasaules kara laikā to sakroploja un iemeta dīķī. 1991. g. statuju atjaunoja. Mūsdienās pilī veido sociālo centru, kur būs pieejama arī tūrisma informācija.

6 Ismeru vecticībnieku draudzes dievnams – no koka būvētā dievnama celtniecība uzsākta 1812. g. Ikdienā apskatāms no ārpusēs.

7 Dukstigala Svētas Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca – tagadējā koka baznīca pakalnā uzcelta 1947. g., bet mūsdienās atjaunota. Ikdienā apskatāma no ārpusēs. Dukstigalā līdz 1960. gadam bija divas draudzes: Baltais Dukstigals (Šadurska) un Melnais Dukstigals (Slobodska). Baltajā Dukstigalā baznīca bija celta 1775. gadā. Šo baznīciņu padomju varas laikā 1960. gadā varmācīgi nojauca, neskatoties uz to, ka šī celtnē bija arhitektūras piemineklis – vecākā koka baznīca Latgalē (367 gadus veca). Motivējums šādai rīcībai bija, ka vienā draudzē nedrīkst būt divas baznīcas.

8 Folvarkova – Vilkakrogs. Ļoti ainavisks ceļa posms ar skatu uz Rāznas ezeru un Mākoņkalnu ezera pretējā krastā.

9 Kaunatas Vissvētās Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca. Kaunatas draudze jeb misiju punkts pastāvējusi no 1690. gada un rakstos tiek minēti dažādi gada skaitļi par pirmās baznīcas celšanas laiku. Tagadējā mūra baznīca celta 1850. gadā, kad to arī iesvētīja Jaunavas Marijas vārda godam. Dievnāmā ir ērģeles lietošanas kārtībā un apskatāma auduma svētbilde „Svēto Elizabeti apmeklē Marija”. Baznīca ikdienā apskatāma no ārpusēs.

10 E. Vasilevska podnieka darbnīca – nacionālā parka teritorijā strādā un tūristiem savu produkciju piedāvā Pūdņiku skūlas dibinātājs, kura ceplis, iepriekš piesakoties, apskatāms „Akmiņšos”.

11 Lielais Liepu kalns – Latgales augstienes Rāznas pauguraines augstākā un Latvijā trešā augstākā virsotne (289,3 m v.j.l.). Tā relatīvais augstums ir 86 m! Kāpiens kalnā būs dūšīgs, taču skats – samērā ierobežots. Piemērotos apstākļos labi redzams Rāznas ezers.

12 Bukmuižas katoļu baznīca – tās celtniecība uzsākta 1830. g. No laukakmeņiem celtajā dievnāmā, kuru apjož atjaunots akmens žogs, atrodas svētbildes „Jēzus sirds”, „Kristus ciešanas”, „Svētais Jāzeps”. Ikdienā apskatāma no ārpusēs.

13 Ežezers – arī Jēša, leša ezers – ir salām bagātākais Latvijas ezers. 20. gs. literatūras avotos kļūdaini minētais fakts par 69 ezera salām ir pārspīlēts, jo par salām acīmredzot uzskatīti ar niedrēm un meldriem apauguši sēkļi. Patiesais salu skaits ir uz pusi mazāks. Visvairāk salu ir ezera ziemeļaustrumu daļā, bet lielākā sala ir Lielā Lāča sala (45 ha), uz kuras pat savulaik atradusies viensēta (atrodas ezera R daļā). Ezera salām un tā apkārtnē esošajām ozolu audzēm ir piešķirts dabas lieguma statuss.

14 Jaundomes katoļu kapela – interesantās formas no laukakmeņiem veidotā kapela celta 19. gs. Ikdienā apskatāma no ārpusēs.

15 Dagda. Vēsturiskos avotos 17. gs. minēta Dagdas muiža ar miestu pie tās, kurā dzīvoja sīktirgotāji un amatnieki. Līdz mūsdienām Dagdas centrā ir saglabājusies 20. gs. vēsturiskā apbūve – nami, kas celti no sarkanajiem ķieģeļiem – t. s. „ebreju tirgotāju nami”. Dagda ir vienīgā vieta Latvijā, kur ik gadus pilsētas parkā godina Annas un svin Ānu dienu! Dagdā apskatāma katoļu baznīca ar skatu uz ezeru un bijušās Dagdas muižas parks.

16 Andrupene. Andrupenes lauku sētas muzejā apskatāms 19. gs. beigu autentisks Latgales lauku sētas komplekss ar dzīvojamo māju, klēti, kūti, pirti un smēdi. Te piedāvā teatralizētas kāzas latgaļu tradīcijās, Līgo svētkus un Mikēldienas gadatirgu, kā arī iespēju apgūt dažādas amatu prasmes. Pie muzeja izveidota dabas taka, kas iepazīstina ar tuvējā purva biotopiem. Vērts redzēt arī 1849. g. celto Andrupenes katoļu baznīcu.

17 Milkas pilskalns – neliels pilskalns Mazā Soloja ezera Z krastā, kura nogāzē ir izveidotas kāpnes, bet virsotnē atrodas Sv. Marijas statuja.

18 Mākoņkalns – viens no populārākajiem nacionālā parka un Latgales novada tūrisma objektiem. Tā piekāvē izveidots labiekārtots autostāvlaukums, bet tā virsotnē uzved koka kāpnes. Mākoņkalnā atradusies 13. gs. celtā, praktiski neieņemamā Livonijas ordeņa Volkenbergas pils, no kuras līdz mūsdienām saglabājušies tikai pils aizsargmūra fragmenti. No lielpaugura plakanās virsotnes (247 m v.j.l., ap 60 m virs tuvākās apkārtnes) paveras viena no skaistākajām Latgales ainavām uz Rāznas ezeru. Teikas vēsta, ka pēc Volkenbergas pilskunga un viņa sievas nāves plašie pilsnovada īpašumi esot sadalīti viņu trim meitām – Rozei, Lūcijai un Marijai. Katra no māsām uz mantotās zemes uzcēlusi jaunu pili: Roze – Rēzekni, Lūcija – Ludzu, bet Marija – Viļaku. Mākoņkalna pakājē atklāta piemiņas plāksne – atgādinājums par 1938. gada Latvijas pirmās brīvvalsts prezidenta Kārļa Ulmaņa Latgales apmeklējumu.

Skats uz Rāznas ezeru no Mākoņkalna

Lūznavas muiža

Andrupenes lauku sēta

Latgales zirgi Rudo kumeļu pauguros

Laipu taka Andrupenē

Foto: Lauku ceļotājs (Juris Smajinskis)

"Lauku ceļotājs"

Kalnciema iela 40, Rīga, LV-1046, Latvija
T: +371 67617600, F: +371 67830041
lauku@celotajs.lv, www.celotajs.lv

www.celotajs.lv